

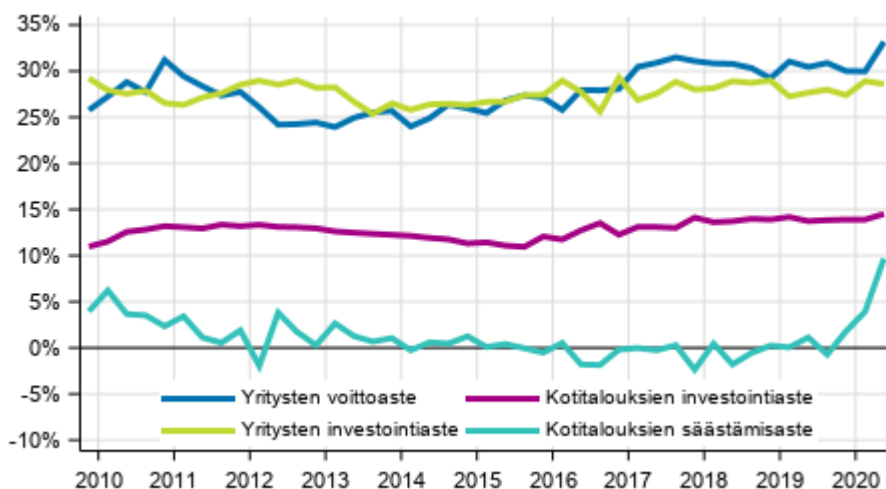
Sektoritilit neljännesvuosittain

2020, 2. vuosineljännes

Kotitalouksien säästämistä kasvussa vuoden toisella neljänneksellä

Kotitalouksien säästämistä kasvoi huhti-kesäkuussa edellisestä neljänneksestä. Säästämistä kasvoi, koska kulutusmenot pienentyivät selvästi käytettävissä olevia tuloja enemmän. Kotitalouksien investointiaste kasvoi hieman edellisestä neljänneksestä. Yrityssektorin voittoaste nousi, vaikka arvonlisäys supistui huomattavasti. Pienentyneet maksetut palkansaajakorvaukset ja kasvaneet saadut tuotantotukipalkkiot käänsivät voittoasteen kasvuun. Yrityssektorin investointiaste puolestaan laski edellisestä neljänneksestä. Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen neljännesvuosittaisesta sektoritilinpäädöstä.

Kotitalouksien ja yritysten keskeiset indikaattorit kausitasoitettuna

Tunnusluvut on laskettu kausitasoitetuista aikasarjoista. Sektoritilit lasketaan ainoastaan käypähintaisina. Kotitalouksien oikaistulle käytettävissä olevalle tulolle on kuitenkin laskettu hintojen muutoksista puhdistettua kehitystä kuvaava indikaattori. Voitto-, säästämistä- ja investointiasteet on laskettu nettomääräisistä luvuista, joista pääoman kuluminen on poistettu. Kotitaloudet eivät sisällä kotitalouksia palvelevia voitto tavoittelemattomia yhteisöjä.

Koronaviruspandemian aiheuttama poikkeuksellinen tilanne ja makrotalouden shokki näkyivät usealla sektorilla. Yritysten arvonlisäys ja maksetut palkansaajakorvaukset pienentyivät. Kotitaloussektorilla erityisesti pienentyneet saadut palkansaajakorvaukset supistivat käytettävissä olevia tuloja. Kotitaloudet kuitenkin sopeuttivat kulutustaan käytettävissä olevien tulojen muutosta voimakkaammin ja säästämisaste kääntyi jyrkkään nousuun. Samaan aikaan kun pienentynyt verokertymä laski julkisyhteisöjen tuloja, julkisyhteisöt tukivat poikkeuksellisen paljon yrityssektoria. Tästä syystä julkisyhteisöjen alijäämä kasvoi merkittävästi. Myös osingonmaksuja on lykätty, mikä näkyy läpi talouden pienentyneinä omaisuustuloina ja -menoina.

Neljännesvuosittaisten sektoritilien tiedot tulevat tarkentumaan lähdeaineistojen päivittyessä. Koronaviruspandemiasta huolimatta tilaston laadinnassa tavallisesti käytettävät lähdeaineistot olivat kaikki myös nyt käytettävissä, eikä aineistoihin liittyviä poikkeuksellisia puutteita havaittu. Joissain kausitasoitetuissa luvuissa on tavallista enemmän epävarmuutta.

Kotitaloudet

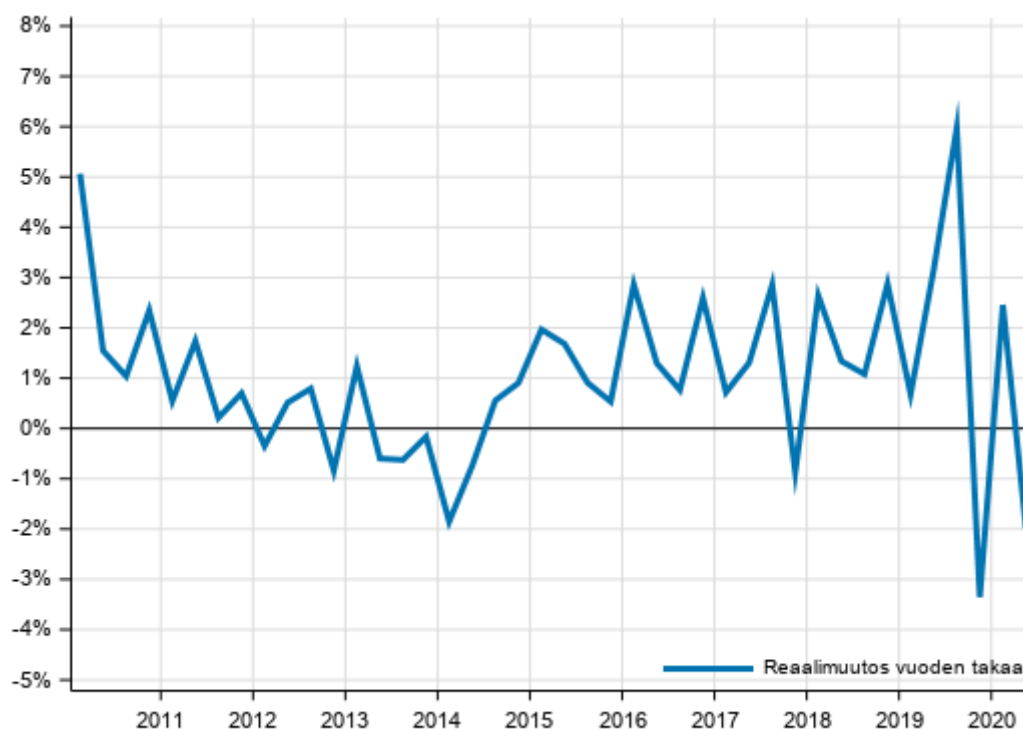
Kotitalouksien kausitasoitettu säästämisaste kasvoi huhti-kesäkuussa lähes kuudella prosenttiyksiköllä 9,7 prosenttiin. Säästö saadaan vähentämällä käytettävissä olevasta tulosta kulutusmenot. Säästö on positiivinen, mikäli kotitalouksien käytettävissä oleva tulo on suurempi kuin kotitalouksien kulutusmenot. Säästämisaste on kotitalouksien säästön osuus käytettävissä olevasta tulosta. Vuoden 2020 toisella neljänneksellä kotitalouksien käytettävissä olevat tulot pienenevät, mutta kulutus pienenee vielä selvästi enemmän, jolloin säästämisaste kasvoi merkittävästi.

Kotitalouksien kausitasoitettu investointiaste kasvoi hieman edellisestä vuosineljänneksestä ja oli 14,5 prosenttia. Investointiaste on kotitalouksien investointien suhde käytettävissä olevaan tuloon. Suurin osa kotitalouksien investoinneista muodostuu asuntoinvestoinneista. Kotitalouksien investoinnit pysyivät käytännössä samalla tasolla kuin edellisellä neljänneksellä, mutta investointiaste nousi selvästi, sillä käytettävissä oleva tulo pienenee.

Vuoden 2020 toisella vuosineljänneksellä kotitalouksien käytettävissä oleva tulo pienenee käypähintaisesti -1,7 prosenttia eli noin puoli miljardia euroa edellisen vuoden vastaavaan neljännekseen verrattuna. Käytettävissä olevan tulon tärkeimmät komponentit ovat tulopuolella saadut palkat, yrittäjä- ja omaisuustulot sekä saadut sosiaalietuudet. Menoeristä suurimpia ovat maksetut verot ja sosiaaliturvamaksut. Vuoden 2020 toisella neljänneksellä saadut palkat pienenevät yli miljardilla eurolla ja omaisuustulot pienenevät 0,7 miljardilla eurolla, kun taas saadut sosiaalietuudet kasvoivat lähes miljardilla eurolla vuodentakaisiin lukuihin verrattuna. Vastaavasti menopuolella sekä maksetut verot että maksetut sosiaaliturvamaksut pienenevät, mutta vähemmän, yhteensä vajaan puolen miljardin euron verran vuodentakaisiin lukuihin verrattuna.

Kun käytettävissä olevaan tuloon lisätään julkiset sektorin ja voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen tuottamat yksilölliset palvelut, kuten koulutus-, terveys- ja sosiaalipalvelut, päästään oikaistun käytettävissä olevan tulon käsitteeseen. Oikaistu käytettävissä oleva tulo on OECD:n suosittama mittari kotitalouksien taloudellisen hyvinvoinnin arviointiin. Vuoden 2020 toisella vuosineljänneksellä kotitalouksien oikaistu käytettävissä oleva tulo pienenee käypähintaisesti -1,7 prosenttia ja hintamuutoksista puhdistettuna -2,0 prosenttia edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä. Oikaistun käytettävissä olevan tulon hintamuutoksista puhdistettua kehitystä kuvaava indikaattori löytyy tämän julkaisun liitetäulukosta 3.

Kotitaloussektorin oikaistun käytettävissä olevan reaalityulon kehitys

Kotitalouksia palvelevien voittoja tavoittelemattomien yhteisöjen maksamat palkansaajakorvaukset pienenivät -8,3 prosenttia vuodentakaiseen neljännekseen verrattuna. Sekä urheilun että kulttuurin saralla monen yhdistyksen toiminta keskeytyi keväällä kokonaan, mikä näkyi myös palkanmaksussa.

Tässä tilastossa kotitaloudet -sektori kattaa vain varsinaisen kotitaloussektorin S14. Sektori S15, kotitalouksia palvelevat voittoja tavoittelemattomat yhteisöt, lasketaan ja julkaistaan erikseen. Eurostatin julkaisussa kotitaloudet -sektori sisältää myös sektorin S15 tiedot. Toinen ero Eurostatin julkaisuun on kiinteän pääoman kulumisen huomioimisessa. Eurostat julkaisee investointi- ja säästämissasteet bruttolukuina eli sisältäen kiinteän pääoman kulumisen. Tässä tilastossa käytetään nettotietoja eli kiinteän pääoman kulumisen huomioiminen pienentää säästämis- ja investointiasteita.

Yritysten voittoaste kasvussa

Vuoden 2020 toisella neljänneksellä yritysten kausitasoitettu voittoaste kasvoi 3,2 prosenttiyksiköllä 33,2 prosenttiin. Voittoasteella tarkoitetaan toimintaylijäämän osuutta arvonlisäyksestä. Yritysten voittoaste kääntyi selvään kasvuun, koska vaikka arvonlisäys laski, myös maksetut palkansaajakorvaukset laskivat ja julkisyhteisöt tukivat voimakkaasti yrityksiä tuotantotukipalkkioin. Yritysten investointiaste, eli kiinteään pääomaan tehtyjen investointien osuus yrityssektorin arvonlisäyksestä laski 0,3 prosenttiyksiköllä, 28,6 prosenttiin. Investoinnit laskivat siis suhteessa enemmän kuin arvonlisäys.

Kausitasoittamattomista luvuista laskettu rahoituslijäämä pienentyi edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä 1,3 miljardia ollen 0,4 miljardia euroa.

Rahoitus- ja vakuutuslaitosten voitot laskivat

Rahoitus- ja vakuutuslaitosten kausitasoitettu arvonlisäys laski 1,7 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Tuotos laski 1,7 prosenttia ja välituotekäyttö 1,9 prosenttia. Sektorin palkansaajakorvaukset puolestaan kasvoivat vuoden toisella neljänneksellä 1,7 prosenttia. Voittoja kuvaava toimintaylijäämä laski 5,4

prosenttia edellisen neljänneksen 688 miljoonasta eurosta 651 miljoonaan euroon. Voitot laskivat erityisesti rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavilla laitoksilla. Vakuutuslaitoksilla voitot puolestaan kasvoivat.

Rahoitus- ja vakuutuslaitosten omaisuustulot ja -menot laskivat vuoden toisella neljänneksellä. Erityisesti sektorin saadut ja maksamat osingot laskivat EKP:n ohjeistettua pankkeja lykkäämään osingon maksua.

Arvonlisäys ja toimintaylijäämä kuvaavat tuloja, jotka syntyvät rahoituspalvelujen tarjoamisesta yleisölle. Niihin ei lueta omaisuustuloja tai arvopapereiden hallussapitovoittoja.

Julkisyhteisöjen rahoitusasema heikentyi vuoden takaisesta

Julkisyhteisöjen sulautetut kokonaistulot laskivat ja sulautetut kokonaismenot kasvoivat. Tulojen ja menojen erotuksena laskettava julkisyhteisöjen rahoitusasema heikkeni noin 5,3 miljardilla eurolla vuoden takaisesta, ollen 3,7 miljardia alijäämäinen.

Sektoritilit neljännesvuosittain -tilastossa tarkastellaan julkisyhteisöjä kokonaisuutena. Tarkemmin julkisyhteisöjen neljännesvuosittaisista sektoritileistä saa tietoa Julkisyhteisöjen tulot ja menot -tilastosta, jossa myös alasektorit on eritelty: <http://www.stat.fi/til/jtume/index.html>

Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa romahti vuoden 2020 toisella neljänneksellä

Tavaroiden vienti Suomesta ulkomaille oli 13,8 miljardia vuoden 2020 toisella neljänneksellä. Vähennystä vuoden takaiseen neljännekseen oli 2,0 miljardia (12,5 prosenttia). Palveluiden vienti oli 5,7 miljardia, mikä oli 27,7 prosenttia vähemmän kuin vuosi sitten. Tavaroiden tuonti Suomeen oli 12,8 miljardia euroa. Vuoden takaisesta neljänneksestä tavaroiden tuonnin arvo väheni 3,2 miljardilla eurolla (20,0 prosentilla). Palveluiden tuonti oli 6,4 miljardia, mikä oli 21,8 prosenttia vähemmän kuin vuosi sitten. Tavaroiden ja palveluiden tase oli 0,3 miljardia ylijäämäinen vuoden 2020 toisella neljänneksellä.

Ulkomaille maksetut omaisuustulot olivat noin 0,4 miljardia suuremmat kuin ulkomailta saadut omaisuustulot. Omaisuustulot pitävät sisällän muun muassa osingot, korot ja uudelleen sijoitetut voitot. Suomen ulkomaille maksamat tulonsiirrot olivat noin 0,8 miljardia suuremmat kuin Suomen ulkomaita saamat tulonsiirrot. Merkittävin tulonsiirtojen erä on valtion EU:lle maksama BKTL-maksu. Vaihtotase oli 0,8 miljardia alijäämäinen vuoden 2020 toisella neljänneksellä.

Käytetyt tiedot ja menetelmät

Neljännesvuositiedot tarkentuvat lähdeaineistojen päivittyessä. Voimakkaimpia revisiot ovat viimeisten 2–3 vuoden osalta, koska vuositilinpidon tiedot ovat tuolloin vielä ennakkollisia. Tämän tilastojulkaisun tiedot perustuvat 6.9.2020 mennessä käytettävissä olleisiin lähdeaineistoihin. Vuosien 1999–2019 tiedot vastaavat pääsääntöisesti kansantalouden tilinpidon vuosittaisia sektoritilejä.

Sektoritilien neljännesvuosijulkaisussa säästämisaste, voittoaste ja investointiaste ovat nettomääräisiä, eli kiinteän pääoman kuluminen on poistettu luvuista. Lisäksi kotitalouksien velkaantumisasteen laskennassa käytetään rahoitustilinpidon tietoa kotitalouksien lainavelkojen kannasta. Sektoritilien tietokantataulukossa on esitetty velkaantumisaste kausitasoitettuna ja kausitasoittamattomana. Rahoitustilinpito julkistaa velkaantumisasteen kausitasoittamattomista luvuista. Tunnusluvut on tässä tilastossa laskettu seuraavasti:

$$\text{Kotitalouksien säästämisaste} = B8N / (B6N+D8R)$$

$$\text{Kotitalouksien investointiaste} = P51K / (B6N+D8R)$$

$$\text{Kotitalouksien velkaantumisaste} = F4 / B6N$$

Yritysten voittoaste = $B2N / B1NPH$

Yritysten investointiaste = $P51K / B1NPH$

Kotitalouksien oikaistun käytettävissä olevan tulon indikaattori on laskettu käyttämällä Neljännesvuositilinpito-tilaston hintatietoja, joilla oikaistun käytettävissä olevan tulon komponentit on deflatoitu. Kotitalouksien käytettävissä oleva tulo on deflatoitu kotitalouksien kulutusmenojen implisiittisellä hintaindeksillä. Kotitalouksia palvelevien voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen kulutukselle löytyy myös hintatieto. Menetelmällisenä puutteena julkisyhteisöjen yksilölliset kulutusmenot joudutaan deflatoimaan julkisten kokonaismenojen hintaindeksillä tarkemman tiedon puuttuessa. Volyymiaikasarja on muodostettu annual overlap -menetelmällä.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Sektoritilin keskeisiä tunnuslukuja (kausitasoittamattomat aikasarjat).....	7
Liitetaulukko 2. Sektoritilin keskeisiä tunnuslukuja (kausitasoitetuista aikasarjoista).....	8
Liitetaulukko 3. Kotitalouksien oikaistun käytettävissä olevan reaalitulon kehitys.....	9

Kuviot

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Kotitalouksien säästämisaste.....	10
Liitekuvio 2. Kotitalouksien investointiaste.....	10
Liitekuvio 3. Yrityssektorin voittoaste.....	11
Liitekuvio 4. Yrityssektorin investointiaste.....	11
Tietojen tarkentuminen.....	12
Laatuseloste: Sektoritilit neljännesvuosittain.....	13

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Sektoritilin keskeisiä tunnuslukuja (kausitasoittamattomat aikasarjat)

	Yrityssektorin (S11) voittoaste, %	Yrityssektorin (S11) investointiaste, %	Kotitaloussektorin (S14) säästämisaste, %	Kotitaloussektorin (S14) investointiaste, %	Kotitaloussektorin (S14) velkaantumisaste, %
2011Q1	26,1	25,2	0,0	11,8	110,8
2011Q2	28,4	26,7	6,5	12,2	111,3
2011Q3	22,7	28,8	-1,0	15,6	112,1
2011Q4	34,8	28,7	0,9	13,0	112,3
2012Q1	22,3	27,8	-6,8	12,2	113,0
2012Q2	23,8	28,1	9,1	12,6	114,0
2012Q3	20,0	30,2	0,6	15,3	114,5
2012Q4	32,0	28,6	-0,4	12,4	114,9
2013Q1	20,4	27,1	-1,5	11,4	114,8
2013Q2	24,3	26,4	6,6	12,2	114,9
2013Q3	21,6	26,3	-0,4	14,5	115,3
2013Q4	32,8	27,0	0,3	11,6	115,1
2014Q1	20,6	24,7	-4,4	10,9	116,1
2014Q2	24,1	26,0	5,7	11,9	117,0
2014Q3	22,7	27,3	-0,7	13,7	117,6
2014Q4	32,8	26,8	0,7	10,6	117,5
2015Q1	22,0	25,4	-3,6	10,3	117,4
2015Q2	26,0	26,4	5,1	11,5	118,2
2015Q3	23,7	28,2	-1,2	12,9	118,9
2015Q4	34,0	28,0	-1,0	10,8	119,7
2016Q1	22,6	27,6	-2,5	10,3	119,5
2016Q2	27,4	27,5	3,6	13,3	121,0
2016Q3	24,0	26,4	-3,3	16,0	122,3
2016Q4	34,6	29,9	-1,5	10,7	122,4
2017Q1	27,0	25,5	-2,9	11,6	122,9
2017Q2	30,3	27,3	5,0	13,6	123,6
2017Q3	28,3	29,8	-0,8	15,1	124,3
2017Q4	37,4	28,5	-4,1	12,9	125,4
2018Q1	27,1	26,6	-1,9	12,6	125,6
2018Q2	29,9	28,6	3,1	14,1	126,7
2018Q3	27,5	29,8	-1,8	15,6	127,8
2018Q4	36,0	29,5	-1,4	13,0	127,1
2019Q1	27,1	25,8	-2,1	13,2	127,8
2019Q2	30,5	27,4	6,6	14,1	127,8
2019Q3	28,2	29,1	3,3	14,4	126,6
2019Q4	36,0	27,8	-6,6	13,8	128,9
2020Q1	24,3	27,5	1,8	12,9	129,0
2020Q2	34,6	28,3	15,5	15,0	130,5

Liitetaulukko 2. Sektoritilin keskeisiä tunnuslukuja (kausitasoitetuista aikasarjoista)

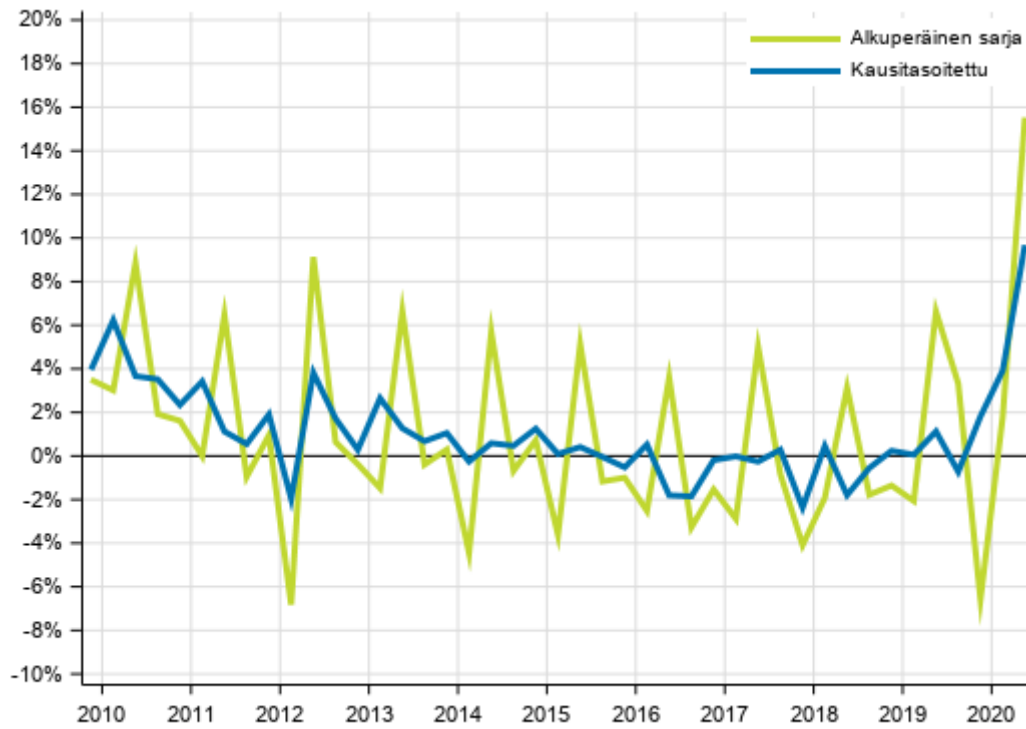
	Yrityssektorin (S11) voittoaste, %	Yrityssektorin (S11) investointiaste, %	Kotitaloussektorin (S14) säästämisaste, %	Kotitaloussektorin (S14) investointiaste, %	Kotitaloussektorin (S14) velkaantumisaste, %
2011Q1	29,4	26,3	3,4	13,1	111,1
2011Q2	28,4	27,2	1,1	12,9	111,2
2011Q3	27,4	27,6	0,5	13,4	111,8
2011Q4	27,7	28,5	1,9	13,2	112,2
2012Q1	26,1	29,0	-2,0	13,3	113,0
2012Q2	24,2	28,5	3,8	13,1	113,7
2012Q3	24,3	29,0	1,7	13,1	114,1
2012Q4	24,4	28,2	0,3	13,0	114,9
2013Q1	23,9	28,2	2,7	12,6	115,1
2013Q2	24,9	26,7	1,3	12,5	114,9
2013Q3	25,5	25,4	0,7	12,4	115,1
2013Q4	25,7	26,5	1,1	12,3	115,2
2014Q1	24,0	25,8	-0,3	12,1	116,4
2014Q2	24,9	26,4	0,6	11,9	116,9
2014Q3	26,4	26,5	0,5	11,8	117,3
2014Q4	26,0	26,3	1,3	11,3	117,6
2015Q1	25,5	26,7	0,1	11,4	117,7
2015Q2	26,8	26,7	0,4	11,1	118,2
2015Q3	27,4	27,4	0,0	10,9	118,7
2015Q4	27,1	27,4	-0,5	12,1	119,7
2016Q1	25,8	29,0	0,5	11,7	119,9
2016Q2	27,9	27,8	-1,8	12,7	121,2
2016Q3	27,9	25,6	-1,9	13,5	122,2
2016Q4	28,1	29,3	-0,2	12,3	122,5
2017Q1	30,5	26,9	0,0	13,1	123,1
2017Q2	30,9	27,6	-0,3	13,1	123,5
2017Q3	31,5	28,8	0,3	13,0	124,0
2017Q4	31,1	28,0	-2,4	14,1	125,4
2018Q1	30,8	28,1	0,5	13,6	125,9
2018Q2	30,8	28,9	-1,8	13,7	126,7
2018Q3	30,3	28,7	-0,6	14,0	127,5
2018Q4	29,2	29,0	0,2	13,9	127,2
2019Q1	31,0	27,3	0,1	14,2	128,1
2019Q2	30,4	27,7	1,1	13,7	128,2
2019Q3	30,9	28,0	-0,7	13,8	128,4
2019Q4	30,0	27,4	1,8	13,9	129,0
2020Q1	30,0	28,9	3,9	13,9	129,2
2020Q2	33,2	28,6	9,7	14,5	130,7

Liitetaulukko 3. Kotitalouksien oikaistun käytettävissä olevan reaalitulon kehitys

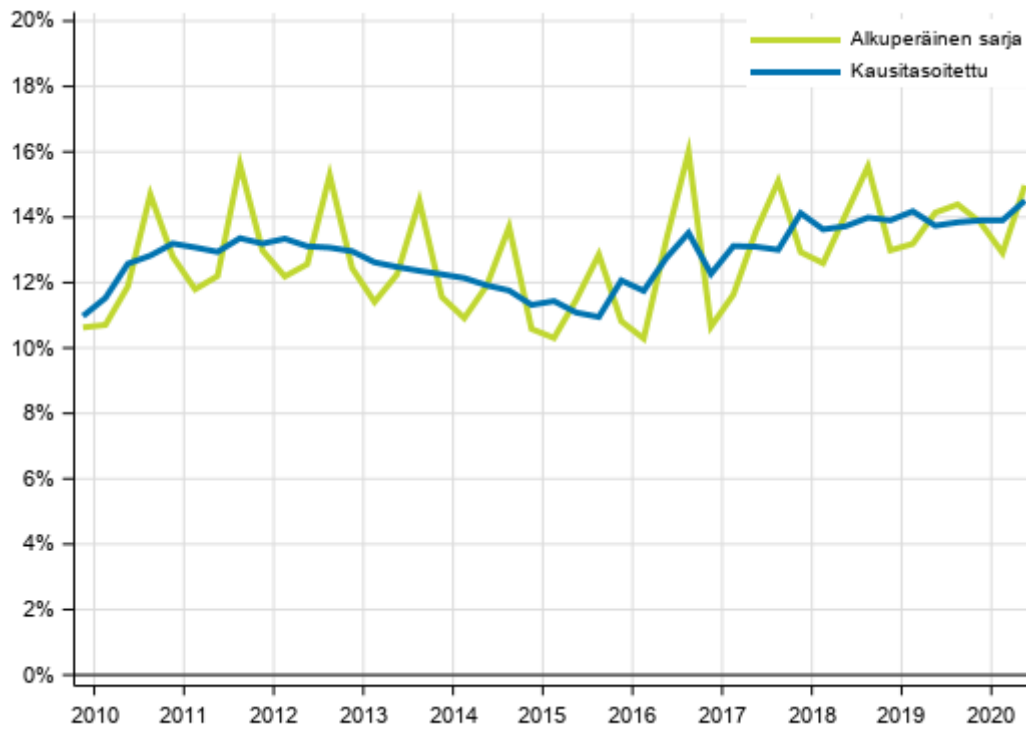
	Kotitalouksien oikaistu käytettävissä oleva tulo, mrd. euroa	Arvon muutos vuoden takaa, %	Volyyymi-indikaattori (1999=100)	Reaalinen muutos vuoden takaa, %
2011Q1	31,6	3,7	122,8	0,5
2011Q2	36,2	5,3	139,6	1,7
2011Q3	33,6	4,0	128,9	0,2
2011Q4	35,9	4,3	136,9	0,7
2012Q1	32,5	2,8	122,4	-0,3
2012Q2	37,6	3,8	140,3	0,5
2012Q3	34,9	4,1	130,0	0,8
2012Q4	36,6	2,0	135,8	-0,8
2013Q1	33,7	3,9	123,9	1,2
2013Q2	38,2	1,7	139,4	-0,6
2013Q3	35,5	1,6	129,2	-0,6
2013Q4	37,4	2,2	135,5	-0,2
2014Q1	33,7	-0,1	121,6	-1,9
2014Q2	38,4	0,5	138,4	-0,7
2014Q3	36,1	1,7	129,9	0,6
2014Q4	38,1	1,9	136,8	0,9
2015Q1	34,5	2,5	124,0	2,0
2015Q2	39,3	2,3	140,7	1,7
2015Q3	36,6	1,3	131,1	0,9
2015Q4	38,5	0,9	137,5	0,5
2016Q1	35,4	2,6	127,6	2,9
2016Q2	39,8	1,3	142,5	1,3
2016Q3	36,9	0,8	132,1	0,8
2016Q4	39,4	2,5	141,1	2,6
2017Q1	36,0	1,5	128,5	0,7
2017Q2	40,6	1,9	144,4	1,3
2017Q3	38,1	3,3	135,8	2,9
2017Q4	39,3	-0,2	139,8	-0,9
2018Q1	37,2	3,5	131,9	2,6
2018Q2	41,5	2,4	146,3	1,3
2018Q3	39,1	2,6	137,3	1,1
2018Q4	41,1	4,5	143,9	2,9
2019Q1	38,0	2,2	132,8	0,7
2019Q2	43,5	4,7	150,9	3,2
2019Q3	41,9	7,2	145,5	6,0
2019Q4	40,2	-2,3	139,0	-3,4
2020Q1	39,4	3,6	136,0	2,5
2020Q2	42,7	-1,7	148,0	-2,0

Liitekuviot

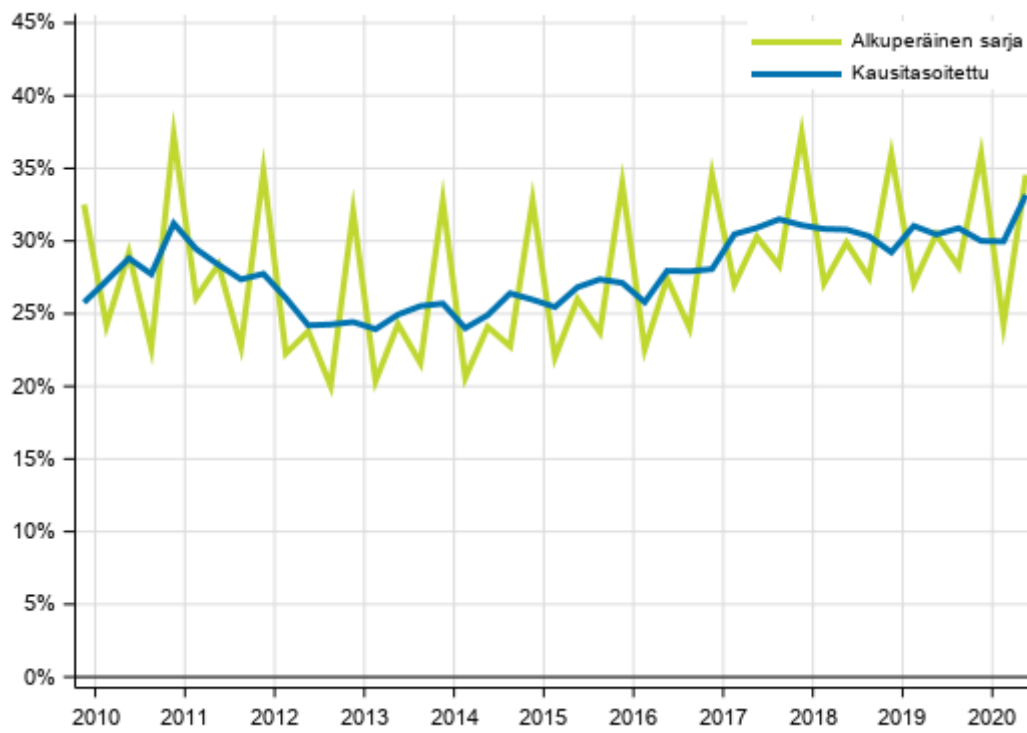
Liitekuvio 1. Kotitalouksien säästämisaste

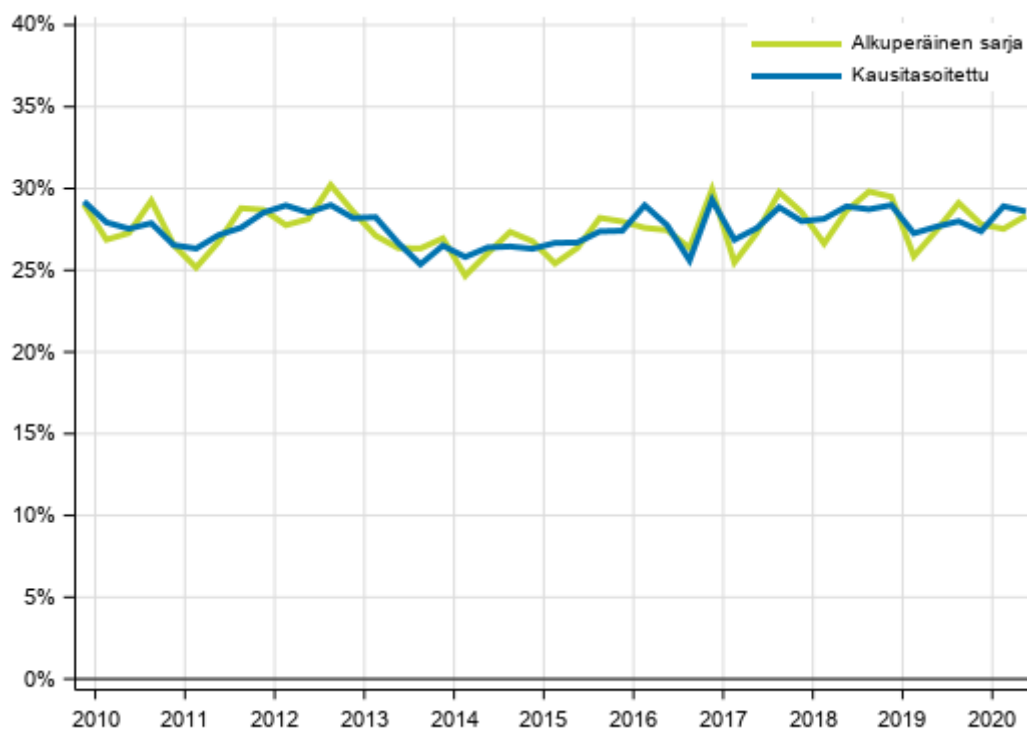
Liitekuvio 2. Kotitalouksien investointiaste

Liitekuvio 3. Yrityssektorin voittoaste

Liitekuvio 4. Yrityssektorin investointiaste

Tietojen tarkentuminen

Viimeisten vuosineljännesten kausitasoitettujen avainlukujen tarkentuminen ensijulkaisuista.

		1.julkistus (%)	Tuorein julkistus 18.09.2020 (%)	Tarkentuminen (%-yks)
Yrityssektorin (S11) voittoaste	2019Q2	32,7	30,4	-2,3
	2019Q3	33,6	30,9	-2,7
	2019Q4	30,4	30,0	-0,4
	2020Q1	28,9	30,0	1,1
Yrityssektorin (S11) investointiaste	2019Q2	26,3	27,7	1,4
	2019Q3	25,9	28,0	2,1
	2019Q4	27,7	27,4	-0,3
	2020Q1	28,1	28,9	0,8
Kotitaloussektorin (S14) säästämisaste	2019Q2	1,9	1,1	-0,8
	2019Q3	2,6	-0,7	-3,3
	2019Q4	1,1	1,8	0,7
	2020Q1	3,4	3,9	0,5
Kotitaloussektorin (S14) investointiaste	2019Q2	14,0	13,7	-0,3
	2019Q3	13,5	13,8	0,3
	2019Q4	13,2	13,9	0,7
	2020Q1	13,9	13,9	0,0

Laatuseloste: Sektoritilit neljännesvuosittain

1. Tilastotietojen relevanssi

Sektoritilit ovat osa kansantalouden tilinpitojärjestelmää. Kansantalouden tilinpito perustuu Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmään (EKT 2010) ja sen kanssa yhdenmukaiseen maailmanlaajuiseen System of National Accounts (SNA 2008) -järjestelmään. Suomessa kansantalouden tilinpito on laadittu EKT 2010 -järjestelmän mukaisesti alkaen heinäkuusta 2014. Tämä EKT 2010 -siirtymä koskee myös Sektoritilit neljännesvuosittain -tilastoa. [Lisätietoja EKT 2010-uudistuksesta.](#)

Sektoritilit kuvaavat kansantaloutta institutionaalisten sektoreiden näkökulmasta. Sektoreita ovat yritykset, rahoituslaitokset, julkisyhteisöt, kotitaloudet, kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt sekä ulkomaat.

Sektoritilit muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden, jossa kuvataan ensin kotimaista tavaroiden ja palveluiden tuotantotoimintaa sekä sen synnyttämiä tuloja ja niiden jakautumista. Tulonjaon jälkeen kuvataan tulojen uudelleenjakoa mm. verotuksen, sosiaaliturvamaksujen ja tulonsiirtojen kautta sektoreiden välillä. Sektoritilin loppupuolella kuvataan näiden tulojen käyttöä sekä tulojen ja menojen erotuksena muodostuvaa velkaantumista tai luotonantoa muille sektoreille.

Euroopan Keskuspankki kokoaa kansallisista sektoritileistä yhdessä rahoitustilien kanssa euroalueen sektoritilit (Euro Area Accounts), jotka ovat tärkeässä asemassa muun muassa rahapolitiikan valmistelussa. Sektoritilit sisältävät keskeistä tietoa myös muun muassa kotitalouksien tuloista ja niiden käytöstä.

Neljännesvuosittaiset sektoritilit kuvaavat kansantaloutta samoin käsittein ja määritelmin kuin vuositilinpidoon sektoritilit. Neljännesvuosittaiset sektoritilit kuitenkin perustuvat suorien lähteiden sijaan indikaattoreihin ja ovat siten arvionvaraisempia kuin vuositilinpidoon tiedot. Neljännesvuositiedot ovat myös osittain aggregoidumpia vuositilinpitoon verrattuna.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Sektoritilit muodostavat laajan, yhtenäisen kokonaisuuden, joka koostuu kunkin sektorin reaali- ja rahoitustileistä. Tämä tilasto keskittyy sektoritilien reaali- ja rahoituspuoleen. Rahoitustilinpito tilastoi sektoritilien rahoituspuolen.

Sektoritilien reaali- ja rahoituspuolet kuvaavat kunkin sektorin tuotantoa, tulonmuodostusta, tulojen jakautumista, tulojen käyttöä ja velkaantumista/luotonantoa muille sektoreille. Sektoritilien yläosa, joka kuvaa tuotantoa ja tulonmuodostusta, on yhdenmukainen toimialoittaisen neljännesvuositilinpidoon kanssa. Tuotannon ja tulonmuodostuksen jälkeen kuvataan tulojen uudelleenjakoa mm. verotuksen, sosiaaliturvamaksujen ja tulonsiirtojen kautta. Reaali- ja rahoituspuolen tulojen ja menojen erotuksena muodostuu lopulta kullekin sektorille nettoluotonanto, joka kuvaa sektorin velkaantumista muille kotimaisille sektoreille tai ulkomaille. Tämä nettoluotonanto kuvaa sektorin rahoitusaliäämää tai -yliäämää, joka näkyy sektoritilien rahoituspuolella (rahoitustilinpidoon) rahoitusvarallisuuden kasvuna tai vähenemisenä.

Neljännesvuosittaiset sektoritilit, kuten muukin kansantalouden tilinpito, ovat johdettua tilastointia. Niiden laadinta perustuu monenlaisiin taloudellista kehitystä kuvaaviin tilastoihin ja muihin lähteaineistoihin.

Neljännesvuosittainen sektoritilinpito tuotetaan indikaattoreiden avulla. Tämä tarkoittaa, että sektoritilin erien kehitys pääsääntöisesti arvioidaan indikaattoreilla, joiden tulee seurata mahdollisimman hyvin niitä vuositilinpidoon erinä, joita indikaattoreilla yritetään arvioida. Laskennassa näiden indikaattorien kehitys täsmäytetään vuositilinpidoon lukuihin, jolloin neljännesvuosi- ja vuosisektoritilien erät ovat yhtenevät. Täsmäytys tehdään taloustoimittain yksi- tai moniulotteisella Denton-algoritilla. Indikaattorien laadinnassa käytetään jonkin verran vuositilinpidoon kanssa yhteisiä aineistoja, jolloin osa tiedoista on jo lähtökohtaisesti yhteneviä.

Kun aikasarjat on laskettu, ne kausitasoitetaan Tramo/Seats —menetelmällä. Taloustoimet kausitasoitetaan hieman alkuperäistä taloustoimittarkkuutta karkeammin. Kausitasoitusmenetelmä on ns. epäsuora. Tämä tarkoittaa, että taloustoimet kausitasoitetaan ensin, minkä jälkeen tasapainoerät, kuten käytettävissä oleva tulo ja säästö, lasketaan näiden kausitasoitettujen alaerien avulla. Kausitasoitettuja sarjoja ja trendisarjoja

ei toistaiseksi enää tasapainoteta, vaan epätasapaino taloustoimien resurssien ja käytön välillä sallitaan. Tietokantataulu sisältää alkuperäiset sarjat, kausitasoitettut aikasarjat sekä trendisarjat. [Lisätietoa kausitasoituksesta.](#)

Sektoritilit lasketaan ainoastaan käypähintaisina. Kotitalouksien oikaistulle käytettävissä olevalle tulolle on kuitenkin laskettu erilliseen liitetaulukkoon hintojen muutoksista puhdistettua kehitystä kuvaava volyyymi-indikaattori. Tämä volyyymi-indikaattori on laskettu käyttämällä Neljännesvuositilinpito-tilaston hintatietoja, joilla oikaistun käytettävissä olevan tulon komponentit on deflatoitu. Kotitalouksien käytettävissä oleva tulo on deflatoitu kotitalouksien kulutusmenojen implisiittisellä hintaindeksillä. Kotitalouksia palvelevien voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen kulutukselle löytyy myös hintatieto. Menetelmällisenä puutteena julkisyhteisöjen yksilölliset kulutusmenot joudutaan deflatoimaan julkisten kokonaismenojen hintaindeksillä tarkemman tiedon puuttuessa. Volyymiaikasarja on muodostettu annual overlap -menetelmällä.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Neljännesvuosittaisten sektoritilien tiedot tarkentuvat pääosin kolmesta syystä. Ensinnäkin, laadinnassa käytettävät lähdeaineistot monesti tarkentuvat. Toiseksi, neljännesvuosittaisten sektoritilien tiedot täsmäytetään vastaamaan aina uusimpia käytettävissä olevia vuositilinpidon tietoja, jolloin kaikki muutokset vuositilinpidon sektoritileillä vaikuttavat myös neljännesvuosittaisiin sektoritileihin. Kolmanneksi, neljännesvuositilinpidon laadinnassa käytetyt täsmäytys- ja kausitasoitusmenetelmät käsittelevät koko aikasarjan yhtenä kokonaisuutena, jolloin lähdeaineiston tai vuositason muutos yhdellä neljänneksellä/vuodella tarkentaa yleensä myös sitä edeltävien neljännesten tietoja.

Suurimmat tarkentumiset tapahtuvat ensijulkistusta seuraavien 2–3 vuoden aikana, sillä vuositilinpidon tiedot tulevat lopullisiksi noin kahden vuoden viiveellä tilastovuoden päättymisestä. Tämän jälkeen tietojen tarkentuminen on yleensä vähäistä. Neljänneksittäin tarkasteltuna suurempia revisioita syntyy toisen vuosineljänneksen julkaisussa syys–lokakuun vaihteessa, jolloin voidaan ensimmäisen kerran käyttää vuositilinpidon tuoreimpia heinäkuun tietoja. Tarkentumisten suuruusluokka näkyy [revisiotaulukosta.](#)

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Neljännesvuosittaiset sektoritilit julkaistaan noin kolme kuukautta kunkin vuosineljänneksen päättymisen jälkeen. Tiedot ovat ennakkollisia ja niitä tarkennetaan aina uuden julkaisun yhteydessä. Tiedot täsmäytetään vastaamaan uusinta vuositilinpidon tietoa.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tiedot julkistetaan [Tilastokeskuksen Internet-sivulla.](#) Lisäksi tiedot ovat saatavilla Astika –tietokannasta.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Neljännesvuosittaisten sektoritilien aikasarjat alkavat vuodesta 1999. Tiedot ovat kansainvälisesti vertailukelpoisia kaikkien EKT 2010:een ja SNA 98:aan perustuvien kansantalouden tilinpidon tietojen kanssa.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tiedot ovat alkuperäisten aikasarjojen osalta yhteneviä kansantalouden tilinpidon vuositilaston, julkisyhteisöjen tulot ja menot neljännesvuosittain -tilaston sekä neljännesvuositilinpidon kanssa. On kuitenkin mahdollista, että eroja noin kuukautta aikaisemmin julkaistavaan neljännesvuositilinpidon vastaavan vuosineljänneksen julkaisuun syntyy lähdeaineistojen päivittyessä .

Kausitasoitettut aikasarjat ja trendisarjat lasketaan yksinkertaisella menettelyllä suoraan alkuperäisistä aikasarjoista eikä niitä enää tasapainoteta tai täsmäytetä neljännesvuositilinpidon tietoihin.

Kausitasoitussmallien mahdollisista eroista johtuen tilaston tiedot voivat näiden sarjojen osalta siten poiketa neljännesvuositilinpidoista. Koko kansantalouden aggregaatteja, kuten bruttokansantuotetta tarkasteltaessa Neljännesvuositilinpito —tilasto tarjoaa tarkimmat tiedot kausitasoitettujen sarjojen ja trendisarjojen osalta.

Sektorien rahoitusaseman muutosta kuvaavaa nettoluotonantoa/-ottoa ei tasapainoteta rahoitustilien vastaavan käsitteen, nettorahoitustaloustoimien kanssa, vaan tilastollinen ero näiden erien välillä sallitaan.

Neljännesvuosittaiset sektoritilit ovat johdettua tilastointia, jossa yhden tiedon arviointiin käytetään monia eri lähdetilastoja. Kansantalouden tilinpito on kokonaisvaltainen ja yhtenäinen tilasto talouden kehityksestä. Tästä johtuen tilinpidoista on eroja yksittäisiin lähdetilastoihin verrattuna.

Lisätietoja

Jarkko Kaunisto 029 551 3551

Katri Soinne 029 551 2778

Vastaava osastopäällikkö:

Mari Ylä-Jarkko

kansantalous.suhdanteet@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Sektoritilit, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 2243-4976 (pdf)